

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Бізнес-процес - це що? розробка, моделювання, оптимізація бізнес-процесів - Управління проектами – 2019. Mentorbizlist. Url: <https://ukr.mentorbizlist.com/3908656-business-process-is-what-development-modeling-optimization-of-business-processes>*
2. *Денисенко Л. О., Шацька С. Є. Концептуальні засади класифікації бізнес-процесів, як основи формування бізнес-системи організації. Ефективна економіка № 11, 2012. Economy.nauka. Url: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1558>*
3. *Загородна О.М., Серединська В.М. Бізнес-процеси підприємства: сутність та класифікація. Актуальні проблеми теорії та практики бухгалтерського обліку, аудиту аналізу й оподаткування в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку: матеріали міжнародної наук -практ. конф. 14 грудня 2016р. (ПДАТУ м. Кам'янець–Подільський). Тернопіль: Крок, 2016. С.125 -128/*
4. *Andersen, Bjorn. Business process improvement toolbox / Bjorn Andersen. 2nd ed. 2007. 296 p.*

**Гринів Вікторія Романівна, магістрант,
Загурський Олександр Богданович, к.ю.н., доцент,
доцент кафедри управління та адміністрування**

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Історія підприємництва в Україні існує майже тридцять років. Інститут підприємництва за своєю природою не виступає в якості однорідної сутності. Його схожа властивість визначається такими об'єктивними ознаками, як розмір підприємства та стадія його життєвого циклу. В той же час, світовий досвід підтверджує наявність функцій у початківців та мікропідприємств.

Специфіка національного бізнесу виявляється у порівнянні з сучасним природним орієнтиром у розвиненій ринковій економіці. Серед українського бізнес-середовища найважливішими факторами є відсутність ринкової інфраструктури, відсутність прав власності та нерегульована контрактна система, мережа спеціальних зв'язків між новим приватним бізнесом та трансформуючим державним сектором.

Зовнішні перешкоди, з якими стикаються малі підприємства, пов'язані з державним регулюванням підприємницької діяльності та обмеженням доступу до ресурсів та ринків. Існують внутрішні бар'єри розвитку, що впливають насамперед із рівня управління та кваліфікації персоналу малого бізнесу.

Відповідно до свободи створення, фізичні та юридичні особи мають право вибору місця та форми господарської діяльності в межах Європейського Союзу. Це важливо, оскільки воно дозволяє керувати підприємством у країні, де воно отримує найбільш сприятливі правові, інвестиційні, екологічні чи фінансові умови у рамках певного виду діяльності. Іншими словами, підприємець має право діяти там, де вважає це вигіднішим.

Суть цього принципу полягає в тому, щоб дати можливість підприємцям перенести свою діяльність на територію єдиного ринку або її експансію на нові

внутрішні ринки. Отже, це необхідне доповнення до структурованої свободи пересування людей, капіталів та послуг. Свобода встановлення не згадується серед чотирьох основних свобод, зазначених у статті 26 (1). 2 Договору про функціонування Європейського Союзу (колишня стаття 14 (2) Договору про створення Європейського співтовариства), що обґрунтовується прагненням підкреслити особисту природу цієї свободи, тобто подібність до вільного переміщення працівників. Однак слід пам'ятати, що це неодмінний елемент спільного ринку, про що свідчить присвячення йому окремої глави Договору та відокремлення його у рішеннях Європейського суду [1].

Варто зауважити про те, що підприємницька діяльність в Європі координується Генеральним директоратом Європейської Комісії по внутрішньому ринку, промисловості, підприємництву та МСП, політика якого зосереджена, окрім основних завдань, на:

- завершенні процесів формування єдиного ринку товарів та послуг;
- стимулюванні та підтримці впровадження промислової і галузевої політики згідно ініціатив стратегії економічного розвитку “Європа 2020”;
- стимулюванні розвитку підприємництва за рахунок зменшення адміністративного навантаження на малий бізнес, сприяння доступу МСП до фінансових ресурсів, підтримки доступу компаній ЄС до глобальних ринків;
- розробці політики, спрямованої захист прав інтелектуальної власності і допомогу новаторам у ефективному їх використанні.

На початку 2013 року було прийнято План дій щодо розвитку підприємництва 2020 (Entrepreneurship 2020 Action Plan), призначений для стимулювання зростання підприємництва в країнах ЄС. План передбачає реалізацію завдань за трьома основними напрямками: освіта та навчання основам підприємницької діяльності для підтримки створення і розвитку бізнесу; створення сприятливого бізнес-середовища для процвітання та розвитку суб'єктів підприємницької діяльності, у тому числі за рахунок усунення існуючих адміністративних бар'єрів і підтримки підприємців на важливих етапах життєвого циклу бізнесу; відродження підприємницької культури в ЄС та виховання нового покоління підприємців, розробка моделей поведінки та виходу на ринок для конкретних груп, підприємницький потенціал яких не використовується повністю (наприклад, для деяких етнічних меншин). План також передбачає реалізацію ряду заходів, спрямованих на покращення інвестиційного клімату в сфері підприємництва [2-4].

Важливою ініціативою, розробленою на європейському рівні, що сприяє становленню підприємництва, виступає формування Єдиного цифрового ринку (ЄЦР), який включає в себе три блоки – реформування інтернет-торгівлі, телекомунікаційної сфери і створення гарантій для вільного обміну інформацією та цифровими даними на території ЄС.

Таким чином, основним принципом функціонування внутрішнього ринку в межах ЄС є свобода створення, яка дозволяє бізнесу з усіх держав-членів працювати в будь-якій країні ЄС. Кредо підприємницької діяльності охоплює як основне підприємство, так і підпорядковане підприємство, наприклад, філію, агентство тощо. Свобода заснування поширюється також на всі види діяльності, пов'язані з функціонуванням підприємства, але слід пам'ятати, що діяльність підприємців повинна відповідати нормам, що діють у певній країні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. *Swoboda przedsiębiorczości*. URL: <http://uniaeuropa.org/swoboda-przedsiębiorczości/>. (дата звернення: 20.10.2020).
2. *Eurostat regional yearbook: 2020 edition*. URL: http://ec.europa.eu/eurostat/documents/321749_4/8222062/KS-NA-17-001-EN-N.pdf/eaabe7fa-0c80-45af-ab41-0f806c433763. (дата звернення: 20.10.2020).
3. *COSME: EUROPER'S PROGRAMME FOR SMEs*. URL: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/9783/>. (дата звернення: 20.10.2020).
4. *Competiveness of Small and Medium Enterprises (COSME) – європейська програма підтримки малого та середнього бізнесу*. URL: <http://cosme.me.gov.ua/>. (дата звернення: 20.10.2020).

**Синишин Віктор Іванович, магістрант,
Білецька Ірина Мирославівна, д.е.н, доцентка,
завідувачка кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту**

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ РЕФОРМ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Процеси децентралізації активно розвивається в різних країнах світу, зокрема, в країнах Європи. Повсюдно спостерігається тенденція до зміцнення відносин регіональних і місцевих органів управління з центральним урядом. Однак цей рух не є рівномірним і лінійним. В країнах ЄС децентралізація приймає різні форми, ґрунтуючись при цьому на ідеях і цінностях, які поділяються всіма державами-членами ЄС: самоврядування, громадянська участь і близькість влади до населення.

Незважаючи на відзначене нами існування в ЄС різних моделей місцевого самоврядування і наявність національних особливостей в розподілі повноважень між центральною та місцевою владою, існує низка спільних ознак, які характеризують процеси децентралізації у країнах ЄС.

В сучасних умовах науковці виділяють п'ять таких основних характеристик, які притаманні процесам децентралізації в країнах ЄС (рис. 1).

Децентралізація, як ми вже відзначали, може бути політичною, адміністративною та фінансовою. Фіскальна відповідальність є ядром децентралізації, оскільки, для виконання використовуються різні моделі децентралізації. Німеччина і Бельгія децентралізовані шляхом створення федеральних систем. Великобританія і Італія застосували модель деволюції як